

KUTSESTANDARD

Mäetehnik, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Kutsestandard on õppe- ja koolituskavade, isikute kompetentsuse hindamise ning kutsete ja kvalifikatsioonide võrdlemise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Mäetehnik, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>5. taseme mäetehnik koordineerib ja juhib mäetöölise tehtavaid mäetöid karjääris (vt p A 8), mäejaoskonnas, mäetsehhis jm tootmisüksustes. Mäetehnik jälgib ja kontrollib mäetöodel kvaliteedi-, tööohutus- ja keskkonnatõuet täitmist.</p> <p>Mäetehniku tegevuse eesmärk on toetada mäeinseneride tegevust maavarade avakaevandamisel ja töötlemisel. Mäetehnik töötab iseseisvalt keerulistes ja ettearvamatutes olukordades, vastutades nii enda kui ka tootmisüksuse töötulemuse ning oma tegevuse tagajärjel tekkinud ohtlike olukordade ja keskkonnakahju eest.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Mäetöö korraldamine A.2.2 Tootmisüksuse operatiivne juhtimine A.2.3 Kaevandamiskeskonna kontrollimine</p>
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Töö toimub avakaevandamises karjääris ning selle teenindusalal. Objekt ja selle mõjupiirkonnas võib kokku puutuda kivimite, kaevisse ja setete varisemise, vajumise ning veetaseme muutumisega seotud ohtudega.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Möötmis- ja sidevahendid ja mootorsõiduk.</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p> <p>Töö eeldab täpsust, analüüsi- otsustus- ja kohanemisvõimet, koostöö- ja suhtlemisvalmidust, kiiret reaktsiooni, ruumitaju, kaalutletust ja loodusprotsesside tunnetust.</p>
<p>A.6 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Mäetehnik on omandanud vähemalt tehniliste alade kutsehariduse. Tal on erialane töökogemus ja ta on end täiendanud erialastel täiendkoolitustel.</p>
<p>A.7 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Mäemeister, mäetööde juht, kaevandamise vastutav spetsialist, järelevalvaja.</p>
<p>A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks</p> <p>5. taseme mäetehniku kutse annab õiguse töötada kaevandamise vastutava spetsialistina liiva-, kruusa- ja savikarjääris, paemurrus, turbatootmisalal ning muda, järvelupja ja muid taolisi setteid kaevandavas ettevõttes. Alus: maapõueseadus.</p>

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kutse saamiseks on taotlejal vaja tõendada kõik kompetentsid (B.2.1-B.2.4).

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Mäetöö korraldamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. korraldab töökohtade ülevaatus ja hindab töökohtade vastavust ohutusnõuetele; 2. määrab iga tööülesande täitmiseks vajalikud seadmed ja töövahendid., lähtudes kaevandamise projektist; 3. koostab tegevuskava ja planeerib ressursid tööülesandele vastavalt; 4. korraldab seadmete ja masinate ülevaatus ja töökohale toimetamise, lähtudes tehnoloogilisest dokumentatsioonist; 5. korraldab katendi ja kaevise väljamist, laadimist ja teisaldamist ning kaevise esmatöötlemist (sorteerimist, purustamist, rikastamist) lähtudes maavarade nõuetest, lähtudes tehnoloogilisest dokumentatsioonist; 6. kontrollib tarnitud kaevise vastavust nõuetele 7. korraldab toodagu äraveo, järgides tehnoloogilisi kaarte, veoskeeme ning ee-passe 8. hindab toodangu äraveoks valitud veovahendite sobivust, nende vastavust kaevise omadustele ja äraveoteede seisundile 9. korraldab kaevandatud alade korrastamist, vastavalt kaevandatud maa korrastamise nõuetele. 	
B.2.2 Tootmisüksuse operatiivne juhtimine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kavandab tööliste tegevust: määrab töö- ja ohuala ning ohutud kaugused ja jaotab tööülesandes, arvestades tööliste kompetentsuse ja tööoperatsioonide eripäraga; 2. hindab tööülesannete täitmisele asudes seadmete (avakaevandamise väljamismasinad jm) seisukorda ning konsulteerib vajaduse korral spetsialistidega 3. jälgib töötajate ohutus- ja keskkonnanoüete täitmist tööprotsessis, vajadusel rakendab meetmeid ohtude kõrvaldamiseks või peatab töö; 4. osaleb ettevõtte töökorraldusdokumentide koostamisel (sisekorra eeskirjad jm), riskide kaardistamisel ja ennetavate meetmete väljatöötamisel; 5. annab edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi, koordineerib juhendatavate tööd; 6. hindab tootmisüksuse töötulemusi ning töötajate ja juhendatavate töösooritusi, suunab töötajaid kvaliteeti tagavate töövõtete kasutamisele; 7. väldib kaevandamisest mõjutatud kivimite ja setete varingutest tekkivaid ohte, kasutades ohutuse meetmeid; 8. väldib mäetööde ja keskkonnamõju väljumist kaevandamisloaga määratud piiridest. 	
B.2.3 Kaevanduskeskkonna kontrollimine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mõõdab ja jälgib kaevandamise keskkonnamõju ning kaevandatud ala korrastamist, arvestades keskkonnahoiumõtteid; 2. hoiab väljatud ja teisaldatud materjali mahud ning pindalad kaevandamisloa ja kaevandusrajatiste projektidega määratud piires; 3. jälgib põhjavee taset karjääris ja mäetööde mõjuala veekogudes ning vaatluskaevudes järgides kehtestatud nõudeid; 4. hoiab müra, tolmu jt häirivad mõjurid lubatavates piirides. 	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Mäetehnik, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. järgib oma tegevuses õigusaktidest tulenevaid ohutusnõudeid tööohutus- ja töökeskkonnanoodeid sh oskab tegutseda häire- ja eriolukordades; 2. arvestab oma tegevuses võimalike ohtudega töö- ja ümbritsevas keskkonnas (varisemisoht); 3. kasutab otstarbekalt ettevõtte ja maapõue ressursse; 4. tegutseb keskkonda säästes, ohjab mäetöö keskkonnamõju; 5. tajub oma rolli ettevõtte tegevuses, orienteerub kiiresti tööolukordades, lahendab konfliktid; 6. täidab korruga mitmeid tööülesandeid, seab oma tegevused eelisjärjekorda ning töötab tulemuslikult ka pingelises olukorras; 7. esitab teabe selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt; 8. koostab korrektselt ja arusaadavalt dokumente, järgides tehniliste dokumentide koostamise põhimõtteid; 9. kasutab oma töös arvutit vastavalt baasmoodulitele vt. lisa 2 Arvuti kasutamise oskused.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	07-26042017-2.1/2k
2. Kutsestandardi koostajad	Allan Viil, Enefit Heini Viilup, Lemminkäinen Eesti AS Ole Sein, OÜ Inseneribüroo STEIGER Allan Koger, OÜ Inseneribüroo STEIGER Jaan Viru, OÜ Viru Markšeideribüroo Jaan Kallandi, Eesti Geodeetide Ühing Margus Kukk, Mäebüroo Nord OÜ Enno Reinsalu, TTÜ Geoloogia instituut Arno Paikles, Tehnilise Järelevalve Amet Arvi Hamburg, Eesti Inseneride Liit Andrus Stimmer, Eesti Mäeselts
3. Kutsestandardi kinnitaja	Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	6
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	26.04.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.04.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3117 Mäe- ja metallurgiatehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetused võõrkeeles	
Inglise keeles	Mining Technician, EstQF Level 5
Inglise keeles	Shift foreman, level 5
Saksa keeles	der Schichtsteiger
Vene keeles	горный мастер
C.3 Lisad	
Lisa 1 Mäeinseneride eetikakoodeks	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	